

Kommunstyrelsen
Elin Österlund Nyströmkonomiavdelning

Konsekvensbeskrivning - låneskuld

Sammanfattning

Behovet av lån styrs av kassaflödet, när kommer intäkterna och när uppstår kostnaderna under året ex större kostnader under början av året och större intäkter i slutet av året påverkar likviditeten under året.

I kommunens riktlinjer för God ekonomisk hushållning finns att kommunen ska ha en likviditet som klarar en månads utgifter utan intäkter, det motsvarar ca 45 mkr.

I riktlinjerna finns även hantering av de så kallade elaktiepengarna reglerade, de ska användas för den likvidpåverkan som kommer att inträffa när pensionsutbetalningarna ökar.

Lånebelopp och villkor

2025-09-30 har kommunen sju olika lån på totalt 152,5 mkr.

Räntan varierar mellan 0,31% till 3,44%, ett lån har villkoret Stibor3M + 0,37% Löptiden varierar mellan 2026-02-04 till 2029-03-12 och ett av lånen är löpande eftersom kommunfullmäktige i juni beslutade att ett lån skulle amorteras när pengarna för vindkraften betalas ut av staten.

Lånet med 0,31% förfaller 2026-02-04.

Enligt kommunens finanspolicy ska lånens löptid spridas över tid.

Kommunens räntekostnad 2025 på befintliga lån beräknas till 3,2 mkr.

2025 görs amorteringar på två av lånen med totalt 10 mkr.

I ÅFA var låneskulden 2025-09-30 518,3 mkr (varav 9,2 mkr inom koncernen)

I Ånge Energi var låneskulden 2025-09-30, 49,8 mkr

Koncernens låneskuld per invånare 2025-09-30 är därmed 79 765 kr.

En ökning av skulden med ytterligare 35 mkr innebär att skulden per invånare blir 82 654 kr/invånare.

En ökning av skulden med ytterligare 100 mkr innebär att skulden per invånare blir 89 831 kr/invånare.

Ekonomiska konsekvenser

Lån påverkar balansräkningen direkt genom att skulderna ökar.

Lån påverkar resultaträkningen genom att räntekostnaderna ökar.

Kommunens skuldsättningsgrad blir naturligtvis större desto mer lån som tas och lika självklart minskar låneutrymmet i samma takt som nya lån. Kommuninvest byter nu modell för att bedöma kommunkoncernernas limit och under december kommer i december att kommunens kreditgräns att presenteras.

KOMMUNINVEST

Limitprövningsmodellen

Tidigare

- Riskvärdesmodell/kommunanals
- Riskvärde 0-13
- Historisk data
- Kvantitativ (nyckeltal) bedömning
- Utlåningram/invånare
- Generell utlåningsram uppdaterades varje år (utökning gjordes vid behov)

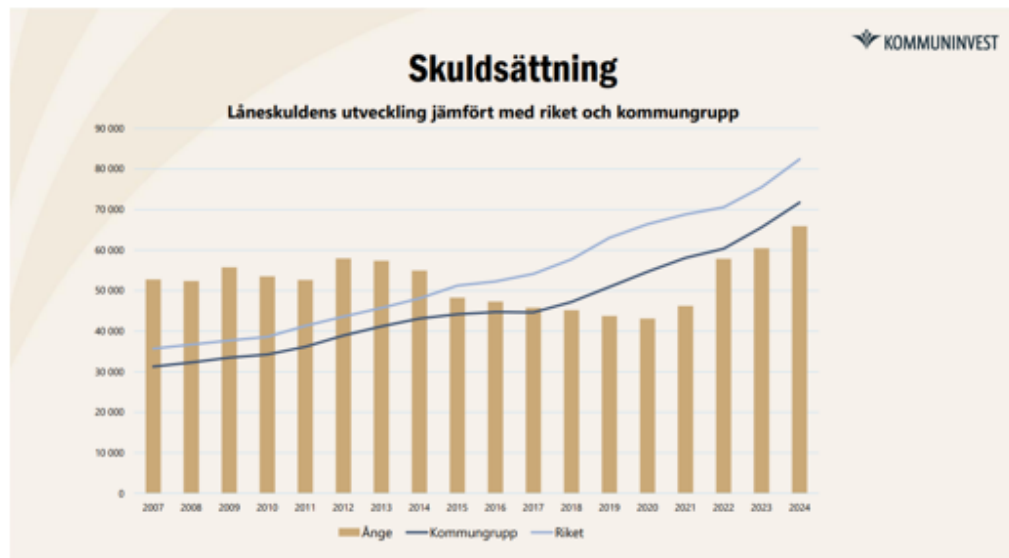
Nu (från 2024)

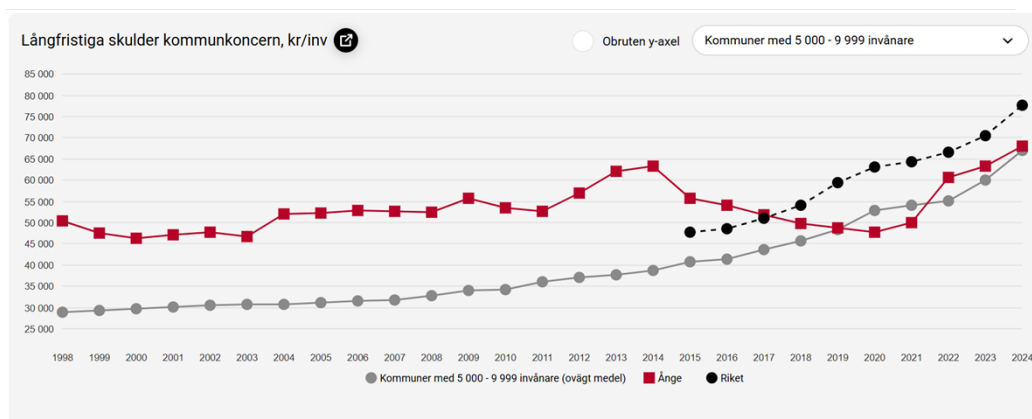
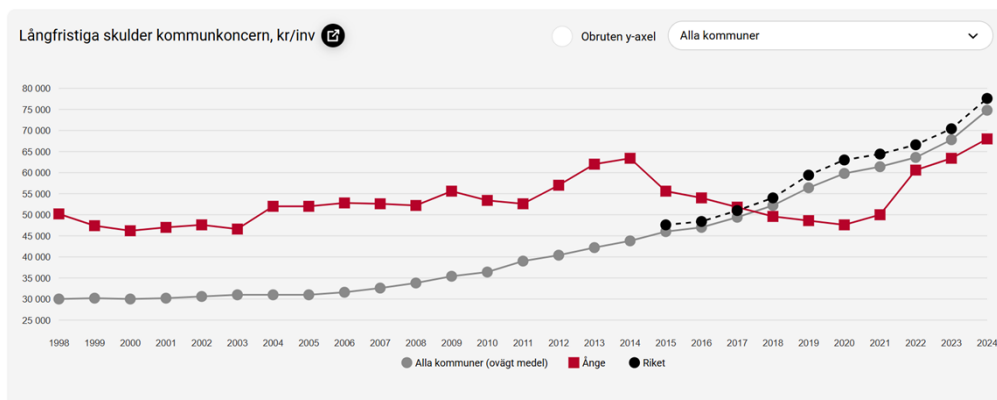
- Limitprövning
- Score 0-10
- Historisk data & framtida data
- Kvantitativ (nyckeltal) & kvalitativ (dialog) bedömning
- Limitbelopp (skuld)
- Görs alltid med 12 månaders intervall (kan göras igen under denna 12 månaders period)

- Syftet är att värdera koncernens återbetalningsförmåga (vilken nuvarande och framtida skuld klarar koncernen att bära)
- Bygger på en nära dialog med koncernen
- Investeringsplan, lånebehov & budget tas in
- Hur finansieras investeringarna (skattefinansierade, taxefinansierade eller affärsdrivande)
- Prövningen görs på både enhetsnivå och koncernnivå
- Limitbelopp på koncernnivå

För att jämföra kommunkoncerners skuldsättning redovisar Kommuninvest och Kolada skuldsättningen per invånare.

Risikanalys

En ökning av räntan med 1% på nuvarande lån innebär en högre räntekostnad på 1,5 mkr per år.

En ökning av låneskulden med 100 mkr bedöms i dagsläget innebära en räntekostnad på 2-2,5 mkr per år.

Underskott i resultatet under längre tid innebär att likviditet och soliditet urholkas och en ökad upplåning är nödvändig för att upprätthålla erforderlig likviditetsreserv.

Låga resultat och stora investeringar innebär en låg självfinansieringsgrad som leder till ett ökat lånebehov.

Övrigt

De investeringar i lokaler som planeras för att underhålla koncernens fastigheter, förbättra arbetsmiljön och klara framtida kompetensförsörjning. Det får vägas mot de ökade lånekostnaderna.

Investeringar 10-årsplan Kommunen

14 Investeringar 2026-2036

Investeringar, mkr	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2026- 2036
Gemensamma resurser	1,0	1,5	1,5	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	12,0
Ekonomi	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Stab	2,8	6,9	5,9	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	14,6
Samhällsbyggnad	69,0	87,2	60,3	57,0	26,1	20,8	23,8	17,3	17,3	17,3	28,8	17,3	373,2
Sociala	3,6	3,7	1,6	2,3	2,0	1,8	1,7	1,5	1,7	1,5	1,7	1,5	21,0
Utbildning	6,3	2,9	2,2	2,4	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	25,1
Summa kommunen	82,8	102,2	71,5	62,9	31,5	26,0	28,9	22,2	22,4	22,2	33,9	22,2	445,9

Bedömt investeringsbehov i bolagen i samband med politikerdag 2025 02 04										År	1	2	3	4	5	6	7-10	Totalt
											2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031-2035	mkr
ÅFA																		
Förskola Fränsta, nyproduktion											50	10						60
Kommunhus Ånge, renovering plan 2 och 3 samt större underhållsåtgärder bl a fönsterbyte, installationer											10	25	5					40
SÄBO Ånge, renovering Parkbacken, alternativt nyproduktion												10	40		40			130
Fränstaskolan, större renovering												10	10					20
Furubacken, större renovering														10	20	10		40
Torpsro, ombyggnad SÄBO, renovering övriga ytor											5		5					10
Nyproduktion bostäder 30 lgh + 30 lgh														10	30	25	65	130
Större renoveringar i bostadsbestånd (rot, stamrenovering)											10	10	10	10	10	10	50	110
Större renoveringar i övriga lokaler för soc. samt säkerhetsåtgärder; larm, sprinkler													5		5			10
Större renoveringar i skolor/förskolor												5		5		5	20	35
Energieffektiviseringsprojekt, bergvärme, solpaneler mm i hela beståndet											5		5		5		5	20
Summa per år											75	70	80	75	110	50	140	605
Ånge Energi																		
Ny pelletspanna Fränsta											11							11
Underhållsåtgärder fastbränslepanna Ånge												2						2
Uppgraderad styr- och reglerutrustning													2					2
Nya stoftfilter pellets pannor														1				1
Summa per år											11	2	2	1	-	-	-	16